

LitLab Leesclub

Leesclub 36: Familie & identiteit

Kom hier dat ik u kus van Griet Op de Beeck

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *Kom hier dat ik u kus* van Griet Op de Beeck. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

1. Ronde 1 bestaat uit 5 quizvragen over de tekst. Een van de spelers leest de vragen voor en alle spelers (inclusief voorlezer) schrijven hun antwoorden op een blaadje. Na het omdraaien van de laatste vraag verschijnen de juiste antwoorden in beeld. Daarna berekent iedereen zijn score.
2. Ronde 2 is een algemeen vragenrondje over de tekst: de spelers benoemen om de beurt wat ze onduidelijk vonden en proberen samen een antwoord te vinden. Als de grootste onduidelijkheden opgelost zijn, begint ronde 3.
3. Degene met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje van de discussievragen omdraaien van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
4. Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd ontwikkeld door de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Inleiding

‘Marcus loopt net achter mij, opeens grijpt hij mij bij de schouder en zegt: “Als ge na durft te denken over waarom ge zijt geworden wie ge zijt geworden, kunt ge ’t ook veranderen. Dat moogt ge niet vergeten.” Zou hij dat durven? Ik vraag het mij af.’ (p. 178)

Kom hier dat ik u kus is de tweede roman van de Vlaamse schrijver Griet Op de Beeck. De roman vertelt het verhaal van Mona op drie verschillende momenten uit haar leven. Mona’s perspectief op haar wereld is in elke levensfase net een beetje anders. Toch zijn er ook veel dingen die hetzelfde blijven: langzaam ontdek je hoe Mona voor het leven gevormd is door de familierelaties van haar vroege jeugd. Na de dood van Mona’s moeder hertrouwt haar vader met Marie. Mona en haar broer Alexander moeten Marie ‘mama’ noemen, maar dat betekent niet dat ze nu (weer) een moeder hebben. De relaties en gedragspatronen die ontstaan in dit gezin blijken zich later op ingewikkelde manieren te herhalen. Hoe kun je aan die patronen ontsnappen? Is verzet mogelijk tegen de neiging om in oude rollen te vervallen? En hoe kan het dat er bij verschillende gezinsleden verschillende herinneringen ontstaan over een gedeeld verleden? *Kom hier dat ik u kus* laat je nadenken over zulke vragen rondom familie en identiteit.

Ronde 1: Quiz

Draai de 5 kaartjes met quizvragen een voor een om en noteer allemaal het antwoord op een blaadje.

Ronde 2: Vragenrondje

Wat vond je onduidelijk in *Kom hier dat ik u kus*, wat begreep je niet zo goed? Formuleer om de beurt een vraag over de tekst en probeer samen tot een antwoord te komen.

Ronde 3: Discussievragen

De speler met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje omdraaien van een van de twee stapels met discussievragen.

Ronde 4: Oordeel

Geef *Kom hier dat ik u kus* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Quizvraag 1

In welk type auto reden Mona's ouders toen haar moeder verongelukte?

LitLab

Quizvraag 2

Mona krijgt strafwerk omdat haar juf denkt dat ze een gerecht verzonnen had. Welk gerecht was dat?

1. Moules frites
2. Moules parquées
3. Moules marinière

LitLab

Quizvraag 3

Nadat Mona's vader en Marie terugkomen van hun huwelijksreis, gebruikt Marie een woord dat Mona niet kent. Welk woord was dat?

LitLab

Quizvraag 4

Tijdens het sollicitatiegesprek met Marcus moet Mona een zin citeren van een bekende toneelschrijver. Welke schrijver was dat?

LitLab

Quizvraag 5

Mona's moeder Agnes blijkt tijdens haar eigen jeugd zelf ook 'gehavend' te zijn, zoals Mona's vader het uitdrukt. Waardoor?

LitLab

Antwoorden

1. Een Citroën DS
2. Antwoord 2: Moules parquée
3. 'desillusie'
4. Tsjechov
5. Door haar vader (die het gezin tiranniseerde)

LitLab

Feest der herkenning? 1/8

Als je het personage Mona in drie kernwoorden zou moeten beschrijven, welke woorden kies je dan? Wat zeggen deze woorden over haar karakter?

Feest der herkenning? 2/8

Mona is de verteller van dit verhaal en daardoor zie je als lezer alleen haar beperkte perspectief op haar gezin. Als je een ander perspectief op het verhaal zou mogen kiezen, welk personage zou dat dan zijn, en waarom hij of zij?

Feest der herkenning? 3/8

Wat vond jij van de manier waarop Mona met de mannen in haar leven omgaat, en andersom, hoe die mannen met háár omgaan?

Feest der herkenning? 4/8

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor seksueel geweld en seksuele intimidatie in de film- en theaterwereld: de zogenaamde #metoo-discussie. Zag je die berichtgeving ook terug in deze roman, en zo ja, in welke scènes? Zo nee, wat is het verschil tussen de roman en de 'echte wereld' bij dit onderwerp?

Feest der herkenning? 5/8

Moest jij tijdens het lezen denken aan de berichten uit de #metoo-discussie en zo ja, hoe hebben die berichten jouw denken over de roman gevormd? Zo nee: zie je het verband achteraf wel, en plaatst dat verband Mona in een ander licht voor jou?

Feest der herkenning? 6/8

De roman beschrijft allerlei relaties, tussen Mona en Marie, Mona en haar vader, tussen Anne-Sophie en Marie, Mona en haar oma, enzovoorts. Zie je een van deze relaties op een vergelijkbare manier terug in je eigen leven? Welke overeenkomsten zie je?

Feest der herkenning? 7/8

Volgens deze roman wordt je identiteit voor een groot deel bepaald door de familierelaties uit je jeugd. Ben jij het met die visie eens, of zijn er volgens jou andere factoren ook belangrijk of zelfs belangrijker?

Feest der herkenning? 8/8

Griet Op de Beeck draagt met deze roman en in haar schrijverschap een duidelijke boodschap uit aan haar lezers: 'Uw leven is van u', blijf niet hangen in oude rolpatronen maar neem zelf de regie. Denk jij dat een romanschrijver met een boek als *Kom hier dat ik u kus* kan bereiken dat lezers naar die boodschap gaan handelen?

Feest der
herkenning? 3/8

Feest der
herkenning? 2/8

Feest der
herkenning? 1/8

Feest der
herkenning? 6/8

Feest der
herkenning? 5/8

Feest der
herkenning? 4/8

Feest der
herkenning? 8/8

Feest der
herkenning? 7/8

Stof tot nadenken? 1/8

Lees het citaat uit de inleiding nogmaals. Welke informatie krijg je over de jeugd van Marcus: waarom is hij volgens jou zo geworden zoals hij is geworden?

Stof tot nadenken? 2/8

Je zou kunnen zeggen dat Mona's relaties met Marcus en Louis een oud rollenpatroon uit Mona's jonge leven herhalen. Welke relatie is dat volgens jou, en waaruit bestaat de herhaling precies?

Stof tot nadenken? 3/8

Wat is er volgens jou precies gebeurd tussen Anne-Sophie en haar moeder Marie?

Stof tot nadenken? 4/8

Deze roman gaat onder andere over de manier waarop oude familierelaties zich herhalen in het volwassen leven van de personages. Toch bieden de meeste personages ook juist verzet tegen die herhaling. Bij wie zie je dat verzet terug, en hoe?

Stof tot nadenken? 5/8

Alexander beweert dat de dood van zijn moeder hem niet heeft getekend. Ben jij het met hem eens, en zo nee, hoe zie je het verlies van zijn moeder terug in de keuzes die hij maakt of het gedrag dat hij vertoont?

Stof tot nadenken? 6/8

Via de verschillen in perspectief en stijl geeft de roman je aanwijzingen over de karakterontwikkeling van Mona. Wat is volgens jou het belangrijkste verschil tussen die perspectieven (Mona als kind, als twintiger en als dertiger)?

Stof tot nadenken? 7/8

Denk nog eens terug aan het citaat uit de inleiding. Slaagt Mona er uiteindelijk in om te begrijpen waarom ze geworden is wie ze geworden is? Kan ze dat ook veranderen volgens jou?

Stof tot nadenken? 8/8

Alexander, Mona en Anne-Sophie hebben elk hun eigen herinneringen aan de tijd dat ze nog thuiswoonden. Hoe komt het volgens jou dat ze die tijd anders beleefd hebben terwijl ze allemaal in hetzelfde gezin opgroeiden? Zie je in dat verschil een tegenstelling met de nadruk die de roman legt op de rol van opvoeding voor de ontwikkeling van identiteit, of juist niet?

Stof tot
nadenken? 3/8

Stof tot
nadenken? 2/8

Stof tot
nadenken? 1/8

Stof tot
nadenken? 6/8

Stof tot
nadenken? 5/8

Stof tot
nadenken? 4/8

Stof tot
nadenken? 8/8

Stof tot
nadenken? 7/8